

AUTORITARNOST

Autoritarnost je društveni odnos koji favorizira pretjerano poštovanje autoriteta vlasti ali i pojedinih ličnosti kao neprikosnovenih arbitara u svim značajnim pitanjima od važnosti za socijalnu organizaciju života, institucije i politiku. Iz toga proističe trajna i radikalna nejednakost sudionika u društvenom životu i njihova nemogućnost da slobodno iskazuju i zadovoljavaju svoje potrebe i interese. Ideologija autoritarnosti koja može preći u ideologiju autoritarizma je antidemokratska, podcjenjuje vrijednosti pojedinca, opravdava ideju sile i počiva na autoritarnom sustavu vrijednosti. Ovakav sustav vrijednosti najčešće se ostvaruje prinudnim sredstvima preko državnih institucija i organa, političkih stranaka, vjerskih skupina, sustava obrazovanja ili bilo kojih drugih skupina za pritisak.

Od mnogo brojnih, raznovrsnih elemenata društvenog karaktera autoritarnost je od naročitog značaja, zato što, čini se, pred stavlja krucijalni element dosljedne negacije slobode. Prije nego što pristupimo daljoj razradi ovakvog shvaćanja autoritarnosti, predočimo dvije teorijske postavke na koje se u izvjesnoj mjeri oslanjamo i nadovezujemo.

Svakako, Adorno je sa svojim suradnicima dao najveći, odnosno najplodotvorniji doprinos proučavanju autoritarne ličnosti povezujući je sa antidemokratskim orijentacijom. Autor i njegovi suradnici pošli su od pretpostavke da postoji korelacija između povezanog sustava stavova, koji možemo nazvati antidemokratskim orijentacijom, i određenih karakteristika ili strukture ličnosti. Kao što je poznato, korištenjem posebno konstruirane skale, koju su autori nazvali F-skalom, uočeno je da izvjesne ličnosti naročito teže antidemokratskoj orijentaciji i to upravo one koje imaju sljedećih 9 osobina (v. Rot, 1994: 318): 1) konvencionalizam 0,2) autoritarna submisivnost 0,3) antiintra ceptivnost 0,4) agresivnost 0,5) poštovanje vlasti i pozitivan odnos prema njoj 0,6) destruktivnost i cinizam 0,7) sklonost da se vjeruje da sve tom vladaju opscene stvari, tajna udruženja i velike zavjere 0,8) rigidnost mišljenja i postojanje praznovjerja i stereotipija 0,9) pretjerano zanimanje za seksualne nastranosti - njihovo oštro osuđivanje ali i često spominjanje u raznoraznim kontekstima.

Iz dobivenih rezultata autori su zaključili da zaista postoje osobe koje su sklonije antidemokratskoj orijentaciji od drugih i da te ličnosti pokazuju sasvim određene karakteristike. Polazeći od psihoanalitičke paradigme, autori su zaključili da formiranje ove strukture ličnosti jeste, u stvari, posljedica vrlo oštrog i rigidnog postupanja roditelja prema djeci. U tom smislu simptomatično je roditeljsko inzistiranje na apsolutnoj disciplini, naglašavanje dužnosti i obveza, kao i prisiljavanje na suzdržavanje od svake eventualno spontane manifestacije.

Kao posljedica zahtjeva da se u potpunosti podvrgnu surovom roditeljskom autoritetu, kod djece se razvija ne prijateljski stav, ali, pošto je za njih opasno da ga manifestiraju prema roditeljima, oni taj stav potiskuju, identificiraju se sa svojim autoritativnim roditeljem (najčešće ocem), idealiziraju ga, a svoje neprijateljske impulse projektiraju na pripadnike neke socijalno slabije skupine. Tako, po mišljenju ovih autora, strah od vlastitih neprijateljskih impulsa dovodi do rigidne strukturalizacije ličnosti, do stereotipija, do izbjegavanja bavljenja vlastitim doživljajima i do "moralističkog" preziranja svega što odstupa od konvencionalizma svakodnevnog mediokritokratije. Zapravo, "autoritarna ličnost" po Adornu, u stvari, jeste osobena refleksija postojanja obrambenih mehanizama kojima se sprječava izražavanje potisnutog neprijateljstva prema surovom, autoritativnom ocu.

Osnovna zamjerka i najveći nedostatak ovako koncipiranog istraživanja i zaključaka koje ono donosi sastojao bi se u neopravdano velikom pri davanju značaja karakteristikama ličnosti u formiranju socijalnih stavova. To pretjerano isticanje uloge psihičkih faktora čini shvaćanje Adorna i suradnika u znatnoj mjeri Psihologističke. Međutim, i pored svega, ova studija Adorna i suradnika dala je nesumnjivo važan doprinos saznavanju o autoritarnosti društvenog karaktera, jer je i do danas ostala poticajna za niz autora koji su svoja pristupanja autoritarnosti ostvarivali na sličan ili sasvim drugačiji način.

U stvari, i prije što se pojavila studija Adorna i suradnika, Erich From je, iako na tragu Freudovog naglašenog pridavanja značaja odnosima u obitelji, u smislu njihovog uticaja na formiranje ličnosti, uvidio i posebno naglasio važnost uronjenosti same obitelji i njene socijalizacijske funkcije u širi društveni kontekst osobnosti društvene strukture. Dakle, obitelj nije predominantni, posljednji uzrok određenih osobina ličnosti, nego je i sama efekt određenog društva i kulture i kao takva je agens-sredstvo pomoću kojeg se društvo i kultura služe u vaspostavljanje novih generacija. Prema tome, obitelj je i sama rezultat sasvim određene društvene strukture i njezine su funkcije u prvom redu određene ovom strukturom.

U svojim radovima From je posebnu pažnju posvećivao analizi utjecaja društvene strukture na stvaranje društvenog karaktera. Posebno ga je interesiralo koliko neki, na određenoj društvenoj strukturi formiran društveni karakter potiče ili sputava slobodu pojedinačnog ljudskog bića, pod kojom je podrazumijevao njegovu / njenu samosvijest o vlastitoj jedinstvenosti, izdvojenosti, posebnosti, različitosti od okolnog svijeta odnosno, svijest o vlastitoj individualnosti. From smatra da ono što prati proces individuacije kako na individualnom planu, u razvoju ličnosti djeteta, tako i na općem planu, u odno su na povijesni proces oslobođenja nije samo povećanje osobne snage u odnosima s vanjskim surround svijetom nego i uvijek prisutna usamljenost uslijed prekida primarnih veza sa svijetom, koje su čovjeka sjedinjavalo sa okolinom i koje su mu davale osjećaj sigurnosti. Tako, za one muškarce i žene koji / koje nemaju dovoljno snage u svome osobnom Ja da prihvate svoje spontano ispoljavani je sopstvenosti tj.. slobodu, odvajanje od svijeta, koji ostaje neusporedivo moćniji od njega / nje, stvara u čovjeku osjećaj nemoći i ne spokojstva. Za takve ljude, smatra From, ne moguće je da postanu individue (dakle i slobodni), jer su preslabi za suočenje sa mnogo brojnim i nadmoćnim aspektima svijeta. "Zato je Erich From i mogao reći da mnogi ljudi umiru prije nego su se kao ličnosti i rodili, jer ostaju bez identiteta, kao bezlične jedinke u gomili, koje je često teško i fizički razlikovati jedne od drugih" (Golubović, 1999: 6).

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU

WWW.MATURSKI.NET -----

[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](#)

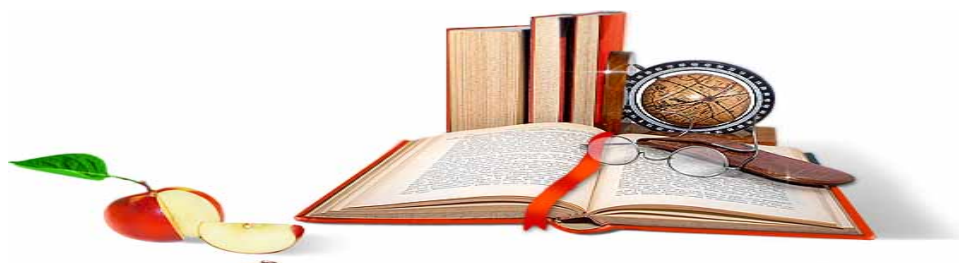
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA

RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG

WWW.MAGISTARSKI.COM

WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com

